

نقشه های تاریخی و حدود آذربایجان

پیشتر ادعایی مبنی بر وجود یک کشور و ملت آذربایجان متحد ترک توسط جمهوری آذربایجان مطرح شد و دامنه ی این جعل روز به روز توسط گروه های پان ترکیست فراتر می رود.

مطابق با این ادعا این ملت ترک واحد شامل دو بخش جمهوری آذربایجان فعلی و آذربایجان حقیقی ایران بوده است که پس از قرار داد ترکمانچای توسط ایران و روسیه به دو بخش تجزیه شدند و مطابق با این ادعا کشور کنونی آذربایجان و آذربایجان ایران دو بخش از یک کشور تاریخی هستند که توسط ایرانیان اشغال شده بودند و لازم است قسمتهای آن بار دیگر به یکدیگر ملحق شوند .

در ادامه ی این مطلب مجموعه ای از نقشه های تاریخی برای رد این ادعا و دانستن حدود و نامهای تاریخی آذربایجان نمایش داده می شود برای دیدن جزییان بیشتر از امکان بزرگنمایی بهره گیرید

[تصاویر از این نشانی برداشته شده است](#)

تدوین از آذرگشنسپ

<http://azargoshnasp.com>

نخستین نقشه مربوط به قرن شانزدهم است و از سال 1554 تا 1628 بارها منتشر شده این نقشه به وضوح حدود سرزمین مادها (آذربایجان) ارمنیها و آلبانیای قفقاز را نشان می دهد

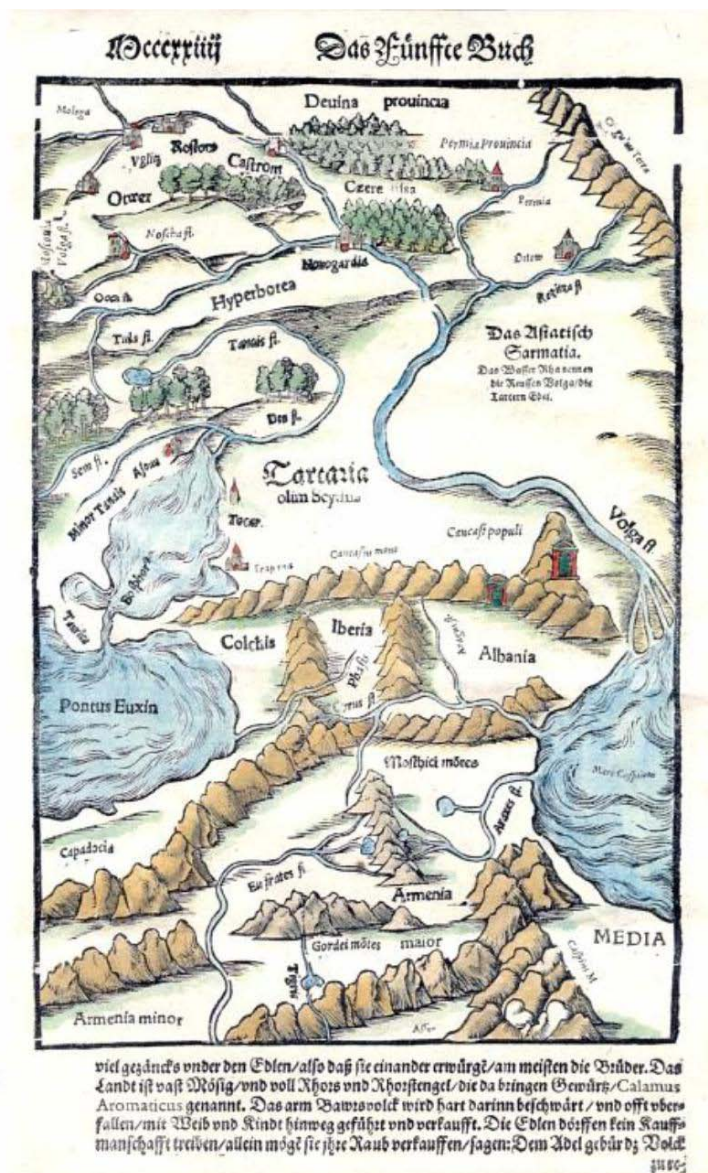
Fig 46

Another map by Sebastian Münster (1489–1552), entitled 'Tartaria & Asiatic Sarmatia' (Russia), from his *Cosmographia*, dated 1544–45, printed in Basle. This is the most comprehensive geography book of the period and went through more than 36 editions between 1544 and 1628. It contains over 1200 pages and hundreds of etchings of figures and maps. The text describes all the countries and their peoples, habits and lifestyles, also giving details of the geographical features and plant and animal life. There are etchings of many fantastic creatures said to dwell in remote places.

The map shown here is 'Tabula II Asiae' of Ptolemy's *Geography*. It is a woodcut map printed in old German. The map shows the European and Asiatic parts of Russia, down to the Caucasus Mountains. Armenia is shown south of these mountain ranges. The entire lower section of the map is extremely compressed and distorted.

Size app. 18x33cm

Private collection - London, Ref. RG01

Copyrighted material

تصویر دوم و سوم مربوط به مجموعه ای از قرن شانزدهم است که توسط یک جغرافیدان برجسته فرانسوی تهیه شده است در اینجا هم تفکیک نامهای آنچه سرزمین مادها یا مدیا و آلبانیا و ایبریا خوانده شده معلوم است

47

Fig. 47/47a

Pierre Desceliers (1487–1553), one of the leading French cartographers and hydrographers, produced several portolan charts of the world, two of which are reproduced here, including their details. Only a few of his charts have survived.

His 'Mappamonde' is a map of the world extending from the Americas to Japan and the Pacific Ocean, drawn on vellum, beautifully prepared, illustrated, decorated and coloured. It was produced in 1546, possibly near Calais, France, where Desceliers was parish priest. The interesting feature of the map is that the texts and pictures to the north of the equator are inverted. It can be deduced that due to its large size it was unsuitable for hanging and was intended for spreading over a table, where it could easily be read from both sides. The map shows the world on a flat plane, without any projection, which makes it similar to Mercator's variable scale projection in shape only, lacking the latter's accuracy.

The map depicts all parts of the world with the emphasis on ports and navigational requirements. Inland a few cities and countries are also shown, together with drawings of various views. Multicolour compass and wind direction lines criss-cross the map.

The detail Fig. 47a shows the area of the Middle East that contains Armenia and the Armenian Plateau, including the mountain ranges and the rivers fed from them.

Reproduced by courtesy of the Director and Librarian of John Rylands University Library, Manchester, UK.

Size 260x130cm

John Rylands Library – Manchester, French MS1

در تصویر بعد تنها گوشه ای از حدود ایران نمایان شده با اینجالب عنوان مدیا یا سرزمین مادها برای این منطقه به خوبی دیده می شود

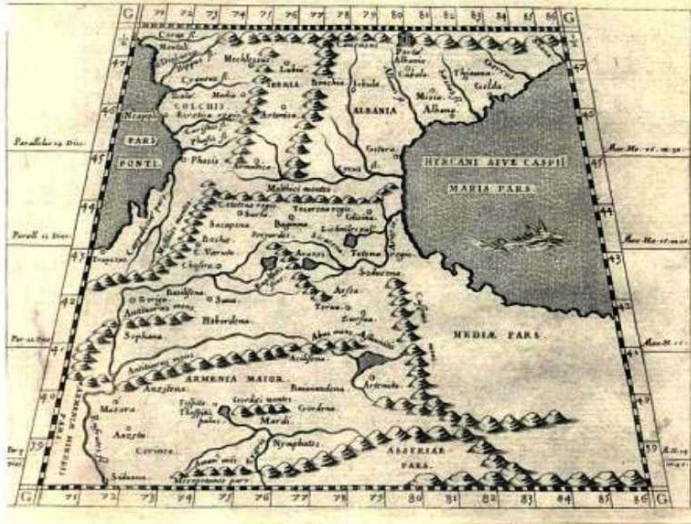

تصویر بعدی متعلق است به قرن شانزدهم که در اواخر قرن شانزدهم با توضیحاتی به زبان ایتالیایی در شهر ونیز به چاپ رسیده است در اینجا هم آذربایجان «ماد و پارس» نامیده شده و نامهای ارمنستان و آلبانیا به چشم می خورد

TAVOLA TERZA DELL'ASIA.

12

TABVLA ASIAE III.

COMPRENDE la Tavola presente la COLCHIDE, i cui Habitatori sono da certi nominati Lazi, l'IBERIA, o il Caucaſo, l'ALBANIA, che hoggi ſ'appella Zaira, e l'ARMENIA maggiore, o ſeconda, hora detta la Turcomania. Tiene il Meridiano in mezzo di 77 gradi, & il parallelo di 42 gradi, e 40 minuti, che ſi proporziona al Meridiano nella giuſa, che li 11 all' 15. Ita per termine dall'Oriente, la parte del Mar Caſpio, e della Media; dall'Occidente, la Cappadocia, e la parte del Mar Euſſino; dal Mezzodì l' Aſſiria, e la Meſopotamia; dal Settentrion, la Sarmatia e Aſſiatica.

Città preſtanti di tai Regioni, che confeſſano

Il più gran Di d' Hore. di min.	La diſtanza dal Merid. d' Aſſi. d' Hore. di min.	Il più gran Di d' Hore. di min.	La diſtanza dal Merid. d' Aſſi. d' Hore. di min.
DELLA COLCHIDE.		DELL' ARMENIA MAGGIORE.	
Dioſcuria 15 45	0 44	Artallata 15 10	1 12
Faſide 15 quaſi 30	0 50	Armauria 15 15	1 6
DELL' IBERIA.		Tolſia 14 32	1 quaſi 15
Artanilla 15 40	1 0	Artemita 14 55	1 quaſi 15
Armatuca 15 quaſi 30	1 0	Artamofata 14 0	0 50
DELL' ALBANIA.			
Garaia 15 30	1 quaſi 20		
Albana 15 30	1 26		

Figs 64 & 65

These two maps are from Giovanni Antonio Maggini's (1555-1617) edition of Ptolemy's Geography, engraved in 1598 and printed with Italian text in Venice during 1597 to 1598.

The maps are 'Tabula III Asiae', which is the map of Armenia Maior, Iberia, Colchis and Albania, with Armenia Minor starting from the west of the map, and 'Tabula IIII Asiae', which is the map of Mesopotamia, Syria, Cyprus and the Arabian Desert, with Armenia Maior and Minor at the northern borders. The texts specify the names of some of the towns, which are continued on the subsequent pages (not shown).

Map sizes are 17x12cm each

Private collection - London, Ref. RG65A/B

نقشه ای که در ادامه آمده مربوط است به قرن هجدهم و در پاریس بچاپ رسیده این نقشه بر اساس مندرجات انجیل تهیه شده و بر همان مبنا هم مناطق جغرافیایی را بخش بندی کرده و بخش شمالی ایران ماد و بخش جنوبی آن پارس خوانده شده است.

Fig.103

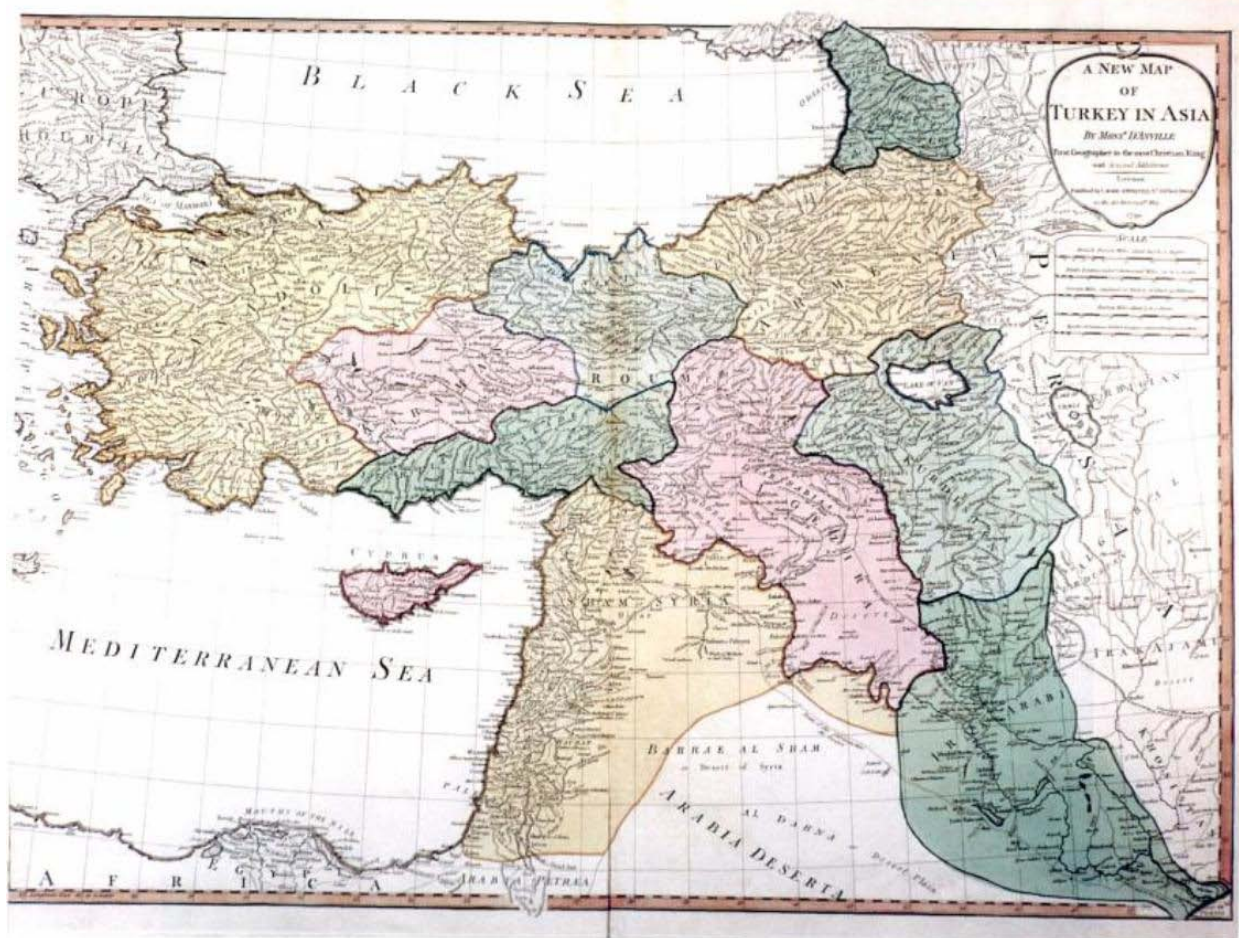
This map, which was prepared by Philippe Buache (1700-73) and was printed in Paris in 1783, is entitled 'A General Map for Information about the History of the Saints'. It refers to the biblical lands, and in the accompanying text names Noah's descendants whose tribes inhabited these lands.

The Terrestrial Paradise, Eden, is depicted within Armenia, which also has Mount Ararat with Noah's Ark resting on its summit. Lakes Van and Urmia are shown joined.

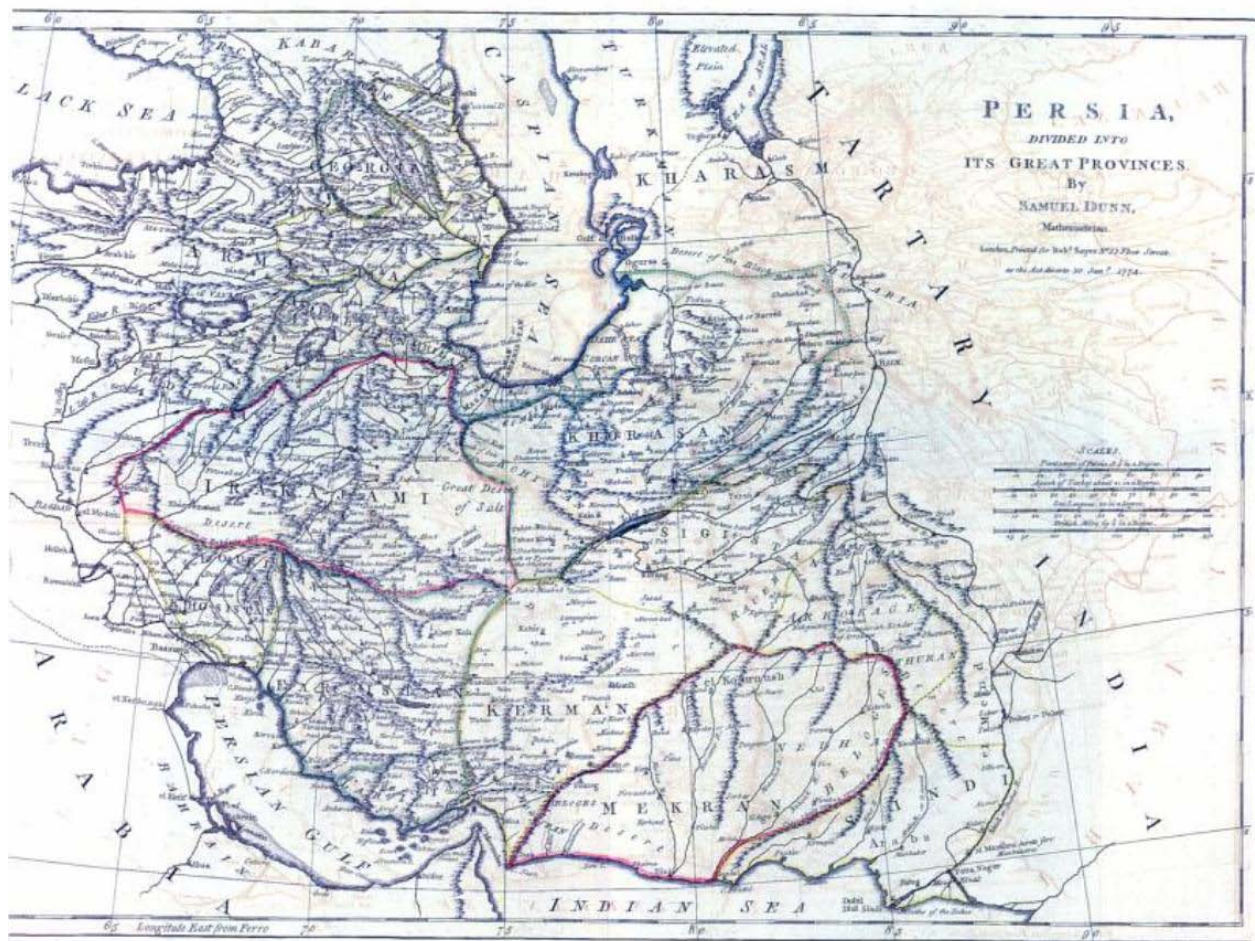
(See Fig. 90, also Figs 75, 98 and 102.)

Size 26x33.7 cm. Sarkiss Boghossian collection - Paris

نقشه ای که در ادامه آمده سرزمینهای تحت تسلط ترکها را نشان می دهد در سمت راست نقشه سرزمینهای متعلق به ایران با رنگ سفید معلوم شده و محدوده ی آذربایجان دقیقاً در این نقشه نشان داده شده است.

نقشه ی بعد نقشه ی ایران در سال 1774 و سرزمینهای متعلق به آن است در اینجا هم گرجستان ارمنستان و آذربایجان در مجاورت دریاچه ارومیه بچشم می خورد

107

دو تصویر بعد متعلق به یک نقشه ی واحد است و تصویر نخست بخش بزرگنمایی شده از تصویر دوم را نشان می دهد. این نقشه در امپراطوری عثمانی منتشر شده و به زبان عربی است در این نقشه محدوده ی آذربایجان همانطور که در توضیحات انگلیسی هم آمده دقیقاً محدوده ی «جنوب رود ارس» است

Fig 108/108a

This map of 'Turkey in Asia' is from the *Ottoman World Atlas*, printed in Üsküdar (one of the districts of Istanbul) in 1803-4, which in itself is the translation of William Faden's (1750-1836) *General Atlas* published in London in 1797. The translator is Mahmud Raif. Instead of the 52 maps of the English atlas, the Ottoman work contains 24 maps only, which are in large format, carefully prepared and coloured.

The first 78 pages of the atlas are dedicated to geography, giving descriptions of various features of the earth, the sun and the moon, as well as various races of people, followed by descriptions of various countries, with names of important towns and other data. It bears the date AH 1218.

The map shows the Asiatic parts of Turkey. Here Armenia is shown divided between *Agmesan* (Persia) and the Ottoman Empire, and some of its provinces are given their Armenian names. Yerevan, here called *روان* - Revan, and Mount *Anarat* - *ارارث* - are shown under Persian domination, while the regions of Van - *وان* - and Erzerum - *ارظرورم* - are called *ارمنستان*, i.e. Armenia. The shape of Lakes of Van and Urmia is incorrect. In this map, too, Azerbaijan is shown south of the River Arax. The map is based on d'Anville's map of Fig. 106.

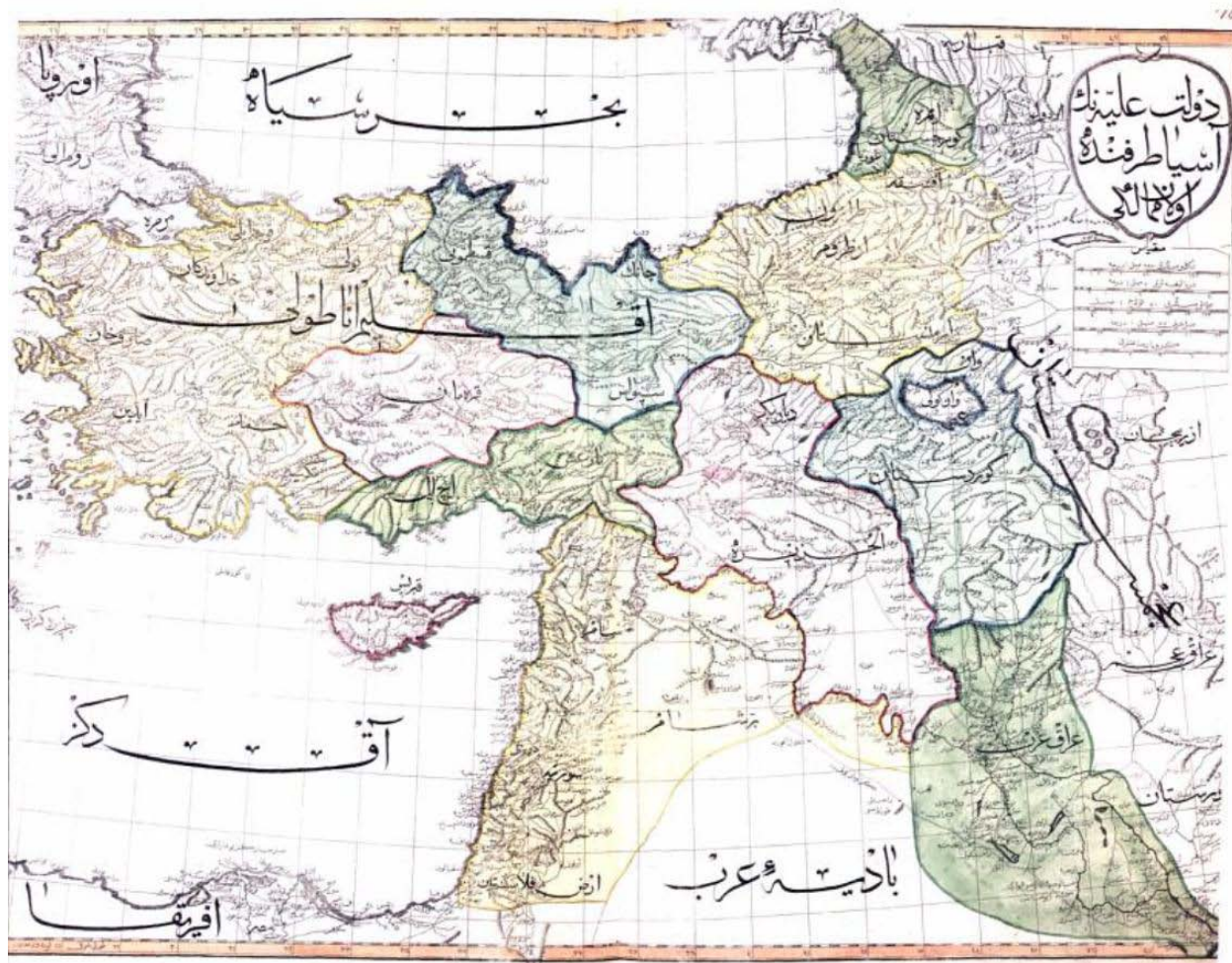
The region of Armenia is shown in the detail 108a.

Size 72x54 cm

British Library, OLC 14999.3.2(2).1.18

108a

108 >

در تصویر بعد که نقشه ارمنستان است از آذربایجان با همان عنوان غربی مدیا یا سرزمین مادها یاد شده است.

Fig. 118/118a

'Armenia, Mesopotamia, Babylonia and Assyria with Adjacent Regions' is taken from the *Atlas Antique* of Karl von Spruner (1803-1892), published in 1865. This is already a relatively accurate and modern map, showing most of the important landmarks, cities and towns. Most of the names are written both in Latin and in the vernacular (in lighter Latin script).

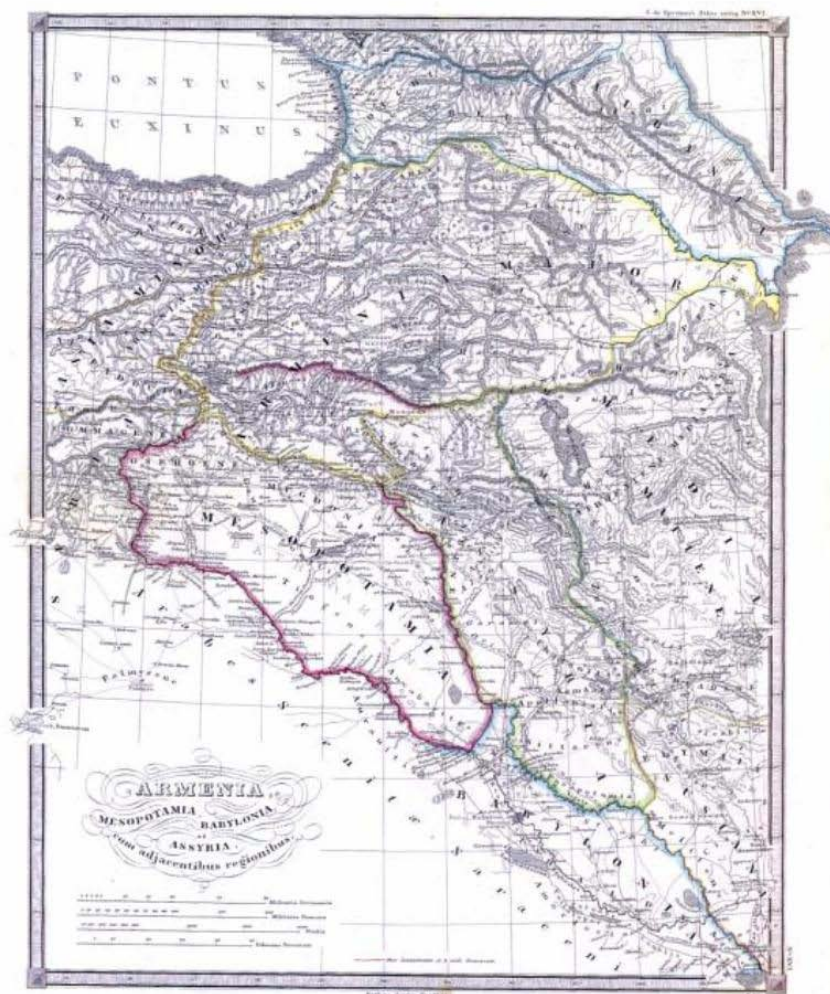
Similar to the map of Malte Brun (Fig. 110), this map shows ancient Armenia with its provinces and gives the old Armenian names of towns and provinces. Here *Atropatene* (Azerbaijan) is shown within the territory of Media, south of the River Arax.

The map contains an unusual amount of topographical detail.

The enlarged map Fig. 118a shows the area of Armenia in detail.

Size 35x41cm

Private collection - London, Ref. RG33

تصویر آخر این مجموعه نقشه ای به خط سریلیک و احتمالاً به زبان روسی است اما با کمی دقت در سمت راست دریاچه ی ارومیه می توان نام آذربایجان و محدوده آن را تشخیص داد.

